

Datum:
2026-08-20

Diarienummer:
KSN-2026-01598

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Kommunfullmäktige

Handläggare:
Göran Carlén

Svar på motion om att rädda exercisfältet från Jonas Segersam (KD)

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jonas Segersam (KD) yrkar i en motion, inkommen den 27 april 2026, att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en plan för att bevara exercisfältet vid Polacksbacken, och även gärna utveckla det så att dess nuvarande prägel kan bibehållas.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Ärendet behandlades av kommunstyrelsen 17 juni 2026.

Föredragning

Den aktuella platsen har varit i statlig ägo och historiskt använts som exercis- och övningsfält av närslutna regementen fram till 1980-talet. Numera ägs området av Uppsala kommun och används huvudsakligen för rekreation och evenemang. Bebyggelsen runt området hyser huvudsakligen universitets- och annan utbildningsverksamhet samt verksamhetsmiljön Uppsala Science Park. En del av fältet har exploaterats för sådana ändamål samt för dagvattendamm. Kommunens översiktsplan anger ”stadsbygd” och ”stadsstråk”, vilket ger stöd för viss bebyggelseutveckling.

Kommunstyrelsen beslutade 8 april 2026 § 98 att teckna intentionsavtal med Uppsala

Postadress: Uppsala kommun, kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stadshuset, Stadshuset 2
Telefon: 018-727 00 00 (Kontaktcenter)
E-post: kommunledningskontoret@uppsala.se
www.uppsala.se

universitet om att utreda det rubricerade områdets lämplighet och potential för skilda ändamål såväl för universitetet som för kommunen som helhet. Det handlar om friytebehov, natur- och kulturmiljövärden likväl som exploateringsmöjligheter.

I motionen anføres att fältet tillsammans med kvarvarande regementsbyggnader är en unik sammanhållen militärmiljö som saknar motstycke i Sverige och att även vyn över området från Dag Hammarskjölds väg är viktig att bevara.

Området ingår som del i riksintresset "Uppsala stad" där exercisfältet tillsammans med regementsbyggnaderna ingår som exempel på avtryck från "centralmakten". I riksintresset ingår även "lärdomsstaden" som också delvis växt fram på åsen under historisk tid. Sentida institutionsbyggnader som biomedicinskt centrum och Ångströmlaboratoriet kan sägas vara en fortsättning på den historiska utvecklingen där annan statlig och offentlig verksamhet tagit plats på mark som tidigare låg under kronans domän.

Intentionsavtalet anger att ett förberedande arbete ska reda ut områdets lämplighet för skilda ändamål. I det ingår att pröva viss exploaterings förenlighet med riksintresset såväl som att göra en sammanvägning mellan andra intressen. Det är angeläget att få dessa frågor prövade med hänvisning till områdets läge i en växande universitetsmiljö och en växande stad. Intentionsavtalet lämnar öppet för att exploatering av fältet kan bedömas olämplig i kommande utredning

Med hänvisning till det ovan sagda föreslås att motionen anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 augusti 2026
- Bilaga 1, Motion om att rädda exercisfältet
- Bilaga 2, Intentionsavtal mellan Uppsala kommun och Uppsala universitet om Exercisfältet
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från kommunstyrelsen 17 juni 2026

Stadsbyggnadsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Rädda exercisfältet

Uppsala har en lång och rik historia som garnisonsort och hem- och utbildningsort för Upplands regemente. 1957 blev infanteriregementet ett signalregemente och 1982 flyttades regementet till Enköping. Det finns även i Uppsala en tradition för kavalleri – Upplands ryttare, och sedermera som rekryteringsområde för Livregementets dragoner, för artilleriet – Upplands artilleriregemente (1894-1927), och naturligtvis flyget som är den nyaste, sedan starten 1940, men också enda kvarvarande delen av Uppsala garnison.

Sedan åtminstone 1500-talet har Kungliga Upplands regementes övningsområde varit Polacksbacken. Hela regementsmiljön är unik i Sverige, då det inte finns något annat regementsområde som ligger så nära en stadskärna, och som så tydligt innehåller alla tre skeden när det gäller arméförläggningar.

Dels det första skedet med legoknektar (under 1500-talet och Johan III:s och Sigismunds tid polacker, därav namnet) och senare indelta soldater, som mötte upp på fältet och förlades i tält vid de kvarvarande trädraderna som numera finns på kaserngården. Det intilliggande Eklundshof var säkert redan innan det officiellt blev officersmäss på 1800-talet en naturlig samlingsplats.

Det andra skedet kom i och med 1875 års härordning och till den kopplade beslut och genomföranden som innebar en utökning av övningstiden och därmed behov av uppförande av de så kallade lägerhyddorna. Dessa röda träbyggnader är som bekant också en viktig del av miljön på Polacksbacken.

Det tredje skedet var genomförandet av den allmänna värnplikten under början av 1900-talet som innebar uppförandet av kasernområdena som idag är de mest iögonenfallande byggnaderna vid Polacksbacken, även kända från exempelvis Lasse Åbergs film ”Repmånad”.

På andra platser i Sverige har man flyttat från övningsfält till barack-övningsfält och sedan in till kasernområden inne i staden, på ingen annan plats finns dessa olika skeden samlade som i Uppsala.

Exercisfältet var förstås tidigare mycket större, exempelvis upptar nu Ångström-byggnaden en stor del av detta område. Det kvarvarande fältet är alltså en rest av den gamla militärmiljön som bör bevaras.

Det är klart att Universitetet ser sig om efter expansionsmöjligheter men dessa bör ske i befintliga byggnader eller nya områden exempelvis mellan BMC och Rosendal. Kommunen har redan värnat Kronparken, skogen söder om övningsfältet som naturreservat. Vad är det som säger att denna skogsmark är mer värd att värna än fältet? Vi tror att man behöver ha öppna ytor också i stadsmiljön, inte minst i form av naturmark, och därför bör Exercisfältet bevaras. Det kan naturligtvis användas för utarrangemang och evenemang av olika slag så

länge inte gräsytan utsätts för åverkan. Fältet utgör också en storslagen siktlinje mot de ståtliga regementsbyggnaderna från Dag Hammarskjölds väg som är viktig att bevara.

Fältet har knaprats på steg för steg, genom dagvattendamm, cykelvägar, och nu genom utökning av Uppsala Science park söderut. Även spårvägsprojektet har i sin planering och genomförande hela tiden hotat att ta delar av fältet i anspråk. Nu är tid att sätta ner foten och i stället bevara området för framtida generationer, och därmed den sammanhållna och unika militärmiljön som saknar motstycke i Sverige.

Jag yrkar därför att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en plan för att bevara exercisfältet vid Polacksbacken, och även gärna utveckla det så att dess nuvarande prägel kan bibehållas.

Uppsala 2026 03 17

Jonas Segersam (KD)

Intentionsavtal

Exercisfältet

Mellan Uppsala kommun (org. nr. 212000–3005) genom dess kommunstyrelse, nedan kallad **Kommunen**, och Uppsala universitet (org. nr. 202100-2932), nedan kallat **Universitetet**, gemensamt **Parterna**, har träffats följande avtal.

§ 1 BAKGRUND OCH SYFTE

Syftet med detta avtal är att formalisera Parternas samarbete gällande utvecklingen av Exercisfältet (**bilaga 1**).

Exercisfältet har pekats ut som ett utvecklingsområde i Uppsalas Översiktsplan sedan 2016 och i Universitetets utvecklingsplan 2050 anges området som ett viktigt Campusområde för tekniska och naturvetenskapliga fakultetens verksamheter. Området är strategiskt beläget i campusmiljö mellan Ångströmlaboratoriet och Biomedicinskt Centrum samt med närhet till såväl innerstaden som stadsutvecklingsområdena Rosendal och Ulleråker.

Områdets utformning och innehåll ska arbetas fram gemensamt mellan parterna. Ambitionen är att arbetet ska leda till en breddad delaktighet, ökat förtroende och ansvarstagande hos båda parter. Syftet med arbetet är att öka kunskap om platsen och dess identitet och användning.

§ 2 INTENTIONER OCH MÅL

Parterna är överens om att områdets lämplighet och potential ska prövas i en gemensam process. I området ska de behov som Universitetets utvecklingsplan 2050 beskriver prövas tillsammans med andra för staden viktiga ändamål, såsom ytor för rekreation, mötesplats med mera.

Det finns ett uppdrag att klargöra förutsättningar och målsättningar för platsens framtida användning i ett planprogram för området, vilket kan vara en väg framåt för att utveckla platsen och ta till vara dess unika förutsättningar och värden. Detta kan också bidra till en effektiv detaljplaneprocess. Principer för detta arbete ska fastställas i samband med att planering inleds, om inte annat bestäms. Universitetet ska aktivt delta i framtagandet av planprogram eller det förberedande arbetet inför eventuell detaljplaneläggning som bestäms. Universitetet ska i samråd med kommunen ta fram skisser som utgör underlag för prövning av kommande planprocesser.

Parternas intention är att i det fall bebyggelse för Universitetets ändamål bedöms lämplig inom Exercisfältet ska Universitetet erhålla option på kommande byggrätter.

§ 3 AVTALETS GILTIGHET

Detta avtal blir för Parterna giltigt endast under förutsättning

att avtalet godkänts av kommunstyrelsen genom beslut som fått laga kraft.

att avtalet godkänts av Universitetets rektor genom beslut som fått laga kraft.

Detta intentionsavtal är giltigt tills ett optionsavtal för byggrätter på Exercisfältet beslutats, dock som längst till 2030-12-31, om inte annat avtalats mellan Parterna. Om Exercisfältet i kommande prövning inte bedöms lämplig för bebyggelse upphör detta avtal att gälla, utan rätt till ersättning för nedlagda kostnader.

Uppsala den / 2026
För Uppsala kommun

Uppsala den / 2026
För Uppsala universitet

.....

.....

Bilaga 1

Figur 1 Exercisfältet markerat med röd polygon

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

§ 251

Svar på motion från Jonas Segersam (KD) om att rädda exercisfältet

KSN-2026-01598

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jonas Segersam (KD) yrkar i en motion, inkommen 27 april 2026, att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta en plan för att bevara exercisfältet vid Polacksbacken, och även gärna utveckla det så att dess nuvarande prägel kan bibehållas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 28 maj 2026
- Bilaga 1, Motion om att rädda exercisfältet
- Bilaga 2, Intentionsavtal mellan Uppsala kommun och Uppsala universitet om Exercisfältet

Yrkanden

Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer liggande förslag att besvara motionen mot Jonas Segersams (KD) yrkande att bifalla densamma och finner att kommunstyrelsen bifaller liggande förslag att besvara motionen.

Reservationer

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för att bifalla motionen.

Sida 104 (168)

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2026-06-17

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att de extremt kostsamma investeringar som nu genomförs för kommande kapacitetsstark kollektivtrafik kräver att Uppsala kommun uppmuntrar förtätning längs den planerade sträckan för denna kollektivtrafik. Allt annat är att kraftigt slösa med invånarnas skattepengar.

Protokollet är justerat elektroniskt.
De elektroniska underskrifterna återfinns sist i protokollet.

Utdragsbestyrkande